

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БІОЛОГІЧНИЙ
КАФЕДРА БІОЛОГІЇ ЛІСУ, МИСЛИВСТВОЗНАВСТВА ТА ІХТІОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан біологічного факультету

_____ Л.О. Омелянчик
(підпис) (ініціали та прізвище)

«_____» _____ 2020 р.

Полювання та мисливські господарства світу

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки _____ магістрів
(назва освітнього ступеня)

спеціальності _____ 205 Лісове господарство
(шифр, назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма _____ Мисливське господарство
(назва)

Укладач Вовченко В.Ю. ст. викладач

Обговорено та ухвалено на засіданні
кафедри біології лісу, мисливствознавства
та іхтіології

Протокол № _____ від « _____ » _____ 2020 р.

Завідувач кафедри біології лісу,
мисливствознавства та іхтіології

_____ В.І. Домніч

Ухвалено науково-методичною радою
біологічного факультету

Протокол № _____ від « _____ » _____ 2020 р.

Голова науково-методичної ради
біологічного факультету

_____ Н.М. Притула

2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти,	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство	нормативна	
		Цикл професійної підготовки	
Розділів – 2	Спеціальність 205 Лісове господарство	Рік підготовки:	
		2-й	-
Загальна кількість годин – 120 год.	Освітньо-професійна програма Мисливське господарство	Лекції	
		22 год.	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 11 год. самостійної роботи студента – 8 год.	Рівень вищої освіти: магістерський	Практичні	
		10 год.	-
		Самостійна робота	
		88 год.	-
		Вид підсумкового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Полювання та мисливське господарство світу» є надання комплексу знань щодо історії виникнення та розвитку полювання, особливостей фауністичних комплексів різних ландшафтно-географічних зон світу, а також формування у студентів вмінь та навичок щодо організації різних видів полювань та ведення мисливського господарства.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Полювання та мисливське господарство світу» є: використання теоретичних та практичних знань щодо особливостей ведення мисливського господарства та полювання в світі та в Україні, оцінки стану мисливських ресурсів світу та України з метою розробки певних режимів ведення мисливського господарства та сталого використання природних ресурсів, а також формування у студентів вмінь та навичок щодо організації різних видів полювань та ведення мисливського господарства.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

знати історію виникнення та розвитку полювання; особливості мисливського господарства та полювання в світі: фауністичні, трофейні, технологічні та організаційні, сучасний стан мисливських ресурсів України та світу, особливості фауністичних мисливських комплексів різних ландшафтно-географічних зон України, особливості фауністичних мисливських комплексів країн світу;

вміти визначати основні етапи розвитку полювання; виявляти причини формування різних видів полювання; визначати фауністичні, трофейні, технологічні та організаційні особливості полювання в Україні та світі; визначати та оцінювати сучасний стан мисливських ресурсів України та світу; характеризувати та оцінювати сучасний стан фауністичних комплексів різних ландшафтно-географічних зон України та світу.

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні досягти таких результатів навчання (компетентностей), які характеризуються:

- розуміння необхідності та дотримання правил і вимог охорони праці та виробничої санітарії;
- здатністю забезпечувати виконання норм чинного законодавства України та дотримуватися правил безпеки життєдіяльності;
- базовими знаннями щодо правових основ і законодавства України в галузі природокористування та охорони природи;
- здатністю організовувати роботу відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Програмні результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи

Міждисциплінарні зв'язки: у системі підготовки висококваліфікованих фахівців навчальна дисципліна «Полювання та мисливські господарства світу» є складовою варіативної частини навчального плану професійної підготовки. Для повноцінного засвоєння навчального матеріалу з культури полювання необхідно мати знання щодо основ екологічного права, раціонального природокористування, особливостей організації та управління мисливськими господарствами, тому базовими для вивчення дисципліни «Лісова зоологія», «Біологія мисливських тварин», «Техніка здобування об'єктів мисливської фауни», «Типологія мисливських угідь», «Методи обліку мисливських тварин», «Основи звірівництва та собаківництва», «Правові та організаційні основи природокористування», «Культура полювання».

Дисципліна «Полювання та мисливські господарства світу» формує комплекс загальнокультурних, загальнопрофесійних та професійних компетентностей для успішної виробничо-технологічної та організаційно-управлінської діяльності в галузі сталого природокористування.

Компетентності сформовані у студентів під час вивчення даної дисципліни використовуються в подальшому для проходження виробничих практик; проведення науково-дослідних та проектних робіт під час виконання кваліфікаційної роботи магістра.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Історія розвитку та сучасний стан ведення мисливського господарства.

Тема 1. Історія розвитку та сучасний стан ведення мисливського господарства.

Історія виникнення, становлення та розвитку ведення мисливського господарства. Сучасний стан мисливського господарства. Мисливські ресурси і їх використання. Дикі копитні тварини. Хутрові звірі. Перната дичина. Видове різноманіття. Чисельність популяцій мисливських тварин. Обсяги, способи і прийоми вилучення диких мисливських тварин. Перспективи вдосконалення мисливського господарства. Можливості використання досвіду ведення мисливського господарства країн світу для збалансованого природокористування в Україні.

Тема 2. Загальні питання організації та розвитку мисливського господарства.

Основні особливості мисливського господарства. Законодавча база мисливського господарства та полювання. Структура мисливського господарства та регулювання промислу й аматорського полювання. Терміни та норми вилучення мисливської фауни, склад за статевими та віковими категоріями. Головні складові економіки мисливського господарства. Штучне

розведення дичини: об'єкти та ефективність. Продукція мисливського господарства. Трофейне полювання. Мисливський туризм.

Тема 3. Особливості ведення мисливського господарства у країнах Європи.

Державне регулювання галузі. Роль національних мисливських організації та низових мисливських колективів. Участь мисливців у охороні тварин, організації та проведенні біотехнічних заходів. Механізм відшкодування збитків лісовому та сільському господарствам. Сучасний стан та особливості ведення мисливського господарства у Беларусі. Східно-європейська модель ведення мисливського господарства. Сучасний стан та особливості ведення мисливського господарства в Польщі, у Словаччині та Угорщині. Західно-європейська модель ведення мисливського господарства. Сучасний стан та особливості ведення мисливського господарства в Німеччині та Австрії. Мисливське господарство таї практика спортивного полювання у Великобританії. Північно-європейська модель ведення мисливського господарства. Сучасний стан та особливості ведення мисливського господарства у Фінляндії, Швеції та Норвегії.

Розділ II. Регіональні особливості ведення мисливського господарства.

Тема 4. Основні особливості мисливського господарства Північної Америки.

Правові основи полювання Північної Америки. Соціально-економічне значення полювання в США та Канаді. Мисливські ресурси: управління та їх використання. Дикі копитні тварини. Здичавілі і акліматизовані копитні. Хутрові звірі. Перната дичина. Результати боротьби з хижаками, сучасне ставлення до них. Полювання, як гарантія збереження і використання тваринного світу Північної Америки.

Тема 5. Основні особливості мисливського господарства Південної Америки, Австралії та Океанії.

Організаційно-правова основа мисливського господарства Південної Америки. Мисливські ресурси і їх використання. Дикі копитні і мозолоногих. Хутрові звірі. Переважання великих гризунів, котячих, куніцевих таї приматів. Перната дичина. Способи полювання. Організаційно-правова основа мисливського господарства Австралії та Океанії. Природні особливості регіону. Акліматизація чужорідних видів фауни. Особливості мисливського господарства. Мисливські ресурси і їх використання. Дикі копитні і великі сумчасті. Хутрові звірі. Перната дичина. Значення акліматизантів.

Тема 6. Основні особливості мисливського господарства Африки.

Особливості мисливського господарства Африки. Стан "перехідного періоду". Недостатність статистичних даних щодо промислових ресурсів та розмірів вилучення диких тварин. Промислове таї любительське полювання. Браконьєрство в цілях добування слонових бивнів, шкур диких котячих, рогів носорогів і ін. «Не мисливські» види (маври, крокодили, змії, молоски). Сафарі. Організація і система управління мисливським господарством. Природоохоронні території таї їх роль в збереженні мисливських видів ссавців і птахів. Мисливські ресурси і їх використання.

Тема 7. Основні особливості мисливського господарства Азії.

Своєрідність та неоднорідність мисливських угідь Азії в поєднанні з відмінностями в рівні розвитку господарства. Мисливські ресурси Азії таї їх використання. Дикі копитні тварини. Хутрові звірі. Перната дичина. Видове різноманіття. Чисельність. Обсяги, способи і прийоми вилучення диких мисливських тварин. Роль «немисливських» видів. Штучне розведення дичини. Продукція мисливського господарства. Характер мисливського господарства, особливості об'єктів мисливської фауни в різних географічних ділянках таї країнах регіону.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин денна форма			
	усього	у тому числі		
		лек.	п'якт. роб.	сам. роб.
Розділ 1. Історія розвитку та сучасний стан ведення мисливського господарства				
Тема 1. Історія розвитку та сучасний стан ведення мисливського господарства.	6	2		4
Тема 2. Загальні питання організації та розвитку мисливського господарства.	6	2		4
Тема 3. Особливості ведення мисливського господарства у країнах Європи.	20	8	2	10
<i>Разом за розділом 1</i>	32	12	2	18
Розділ 2. Культура полювання у сучасному мисливському господарстві				
Тема 4. Основні особливості мисливського господарства Північної Америки.	11	4	1	6
Тема 5. Основні особливості мисливського господарства Південної Америки, Австралії та Океанії.	9	2	1	6
Тема 6. Основні особливості мисливського господарства Африки.	9	2	1	6
Тема 7. Основні особливості мисливського господарства Азії.	9	2	1	6
<i>Разом за розділом 2</i>	38	10	4	24
Контрольні заходи поточної атестації	20		4	16
Підготовка до підсумкового контролю	30			30
Усього годин	120	22	10	88

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історія розвитку та сучасний стан ведення мисливського господарства.	2
2	Загальні питання організації та розвитку мисливського господарства.	2
3	Особливості ведення мисливського господарства у країнах Європи.	8
4	Основні особливості мисливського господарства Північної Америки.	4
5	Основні особливості мисливського господарства Південної Америки, Австралії та Океанії.	2
6	Основні особливості мисливського господарства Африки.	2
7	Основні особливості мисливського господарства Азії.	2
Разом		22

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Особливості ведення мисливського господарства у країнах Європи.	2
2	Основні особливості мисливського господарства Північної Америки.	1
3	Основні особливості мисливського господарства Південної Америки, Австралії та Океанії.	1
4	Основні особливості мисливського господарства Африки.	1
5	Основні особливості мисливського господарства Азії.	1
	Контрольні заходи поточної атестації	4
Разом		10

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історія розвитку та сучасний стан ведення мисливського господарства.	4
2	Загальні питання організації та розвитку мисливського господарства.	4
3	Особливості ведення мисливського господарства у країнах Європи.	10
4	Основні особливості мисливського господарства Північної Америки.	6
5	Основні особливості мисливського господарства Південної Америки, Австралії та Океанії.	6
6	Основні особливості мисливського господарства Африки.	6
7	Основні особливості мисливського господарства Азії.	6
	Контрольні заходи поточної атестації	16
	Підготовка до підсумкового контролю	30
Разом		88

Індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання – це виконання науково-аналітичного завдання за обраною темою, яке захищається студентом під час практичних занять. Зазвичай теми завдань пропонуються викладачем. Однак слід віддавати перевагу тим, які були обрані безпосередньо студентом і які представляють для нього конкретний інтерес. Самостійно обрана тема повинна бути узгоджена із викладачем.

Під час виконання науково-аналітичного завдання використовуються різноманітні інформаційні джерела: навчальні посібники та підручники, нормативно-правові акти, спеціалізовані монографії, статті з вітчизняної та зарубіжної періодичної преси, інтернет-джерела тощо.

8. Види контролю і система накопичення балів

Визначення рівня знань, умінь і навичок, засвоєних студентом з навчальної дисципліни, здійснюється у формі поточної та підсумкової атестації.

Розподіл балів, які отримують студенти за системою накопичення.

№ п/п	Види контрольного заходу / кількість контрольних заходів / кількість балів		Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
1	Поточна атестація	Підготовка та виконання завдань під час практичних занять	6	4	24
2		Контрольне опитування (письмове) з кожної поточної атестації (проводиться впродовж тижня поточної атестації)	2	0-18	36
3	Підсумковий контроль – залік	Індивідуальне завдання	2	20	20
		Складання заліку за вивченим матеріалом курсу (проводиться по завершенню вивчення курсу в письмовому (опитування) вигляді)		20	20
Усього			12		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100(відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89(дуже добре)	4	
C	75 – 84(добре)	(добре)	
D	70 – 74(задовільно)	3	
E	60 – 69(достатньо)	(задовільно)	Не зараховано
FX	35 – 59(незадовільно – з можливістю повторного складання)	2	
F	1 – 34(незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)	(незадовільно)	

Поточна атестація

Поточна атестація орієнтована на визначення рівня оперативного засвоєння студентами теоретичного матеріалу та набуття практичних навичок. Виконання студентом завдань поточного контролю є обов'язковим етапом вивчення дисципліни.

Поточний контроль здійснюється в процесі вивчення дисципліни на практичних заняттях і проводиться у терміни, які визначаються календарним планом.

Формами поточної атестації навчальних занять є: усне опитування під час проведення практичних занять, перевірка і захист практичних робіт, контрольне опитування.

Терміни заходів поточної атестації:

1) усне опитування	– під час проведення практичних занять;
2) перевірка і захист практичних завдань	– впродовж тижня після практичного заняття;
3) контрольне опитування із кожної атестації	– впродовж тижня певної поточної атестації.

Результат виконання і захисту практичних завдань практичних занять оцінюється окремо за такою шкалою:

3 бали – всі завдання певної роботи виконані повністю без помилок; студент демонструє всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння ним основної й додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу;

2 бали – завдання певної роботи виконані без суттєвих помилок, студент демонструє володіння знаннями основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах лекційного курсу; вміння використовувати знання, припускаючись окремих незначних помилок;

1 бал – більше 30 % завдань певної роботи виконані частково або не вірно; студент демонструє значні прогалини у знаннях основного та обізнаний із деякими поняттями програмного матеріалу. Виконання роботи не зараховується і повертається студенту на доопрацювання.

Результат усного опитування оцінюється окремо за такою шкалою:

13-15 балів – студент самостійно відповів не менше 90% питань; відповіді точні та повні

10-12 балів – студент самостійно відповів не менше 60% питань;

6-9 балів – студент самостійно відповів не менше 30% питань;

0-5 балів – студент самостійно відповів не менше 10% питань.

Підсумкова атестація

Підсумкова атестація комплексне оцінювання якості засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичного матеріалу навчальної дисципліни та сформованих практичних навичок, визначається як сума балів на підставі результатів усіх контрольних заходів, що передбачені навчальним планом за весь термін викладання дисципліни.

Форми підсумкової атестації – захист індивідуального практичного завдання; складання заліку.

Терміни заходів підсумкової атестації:

- 1) індивідуальне завдання – впродовж тижня поточної атестації;
- 2) складання екзамену – відповідно до графіку екзаменаційної сесії.

Розподіл балів за видами та формами підсумкової атестації

Кількість балів	Вимоги до відповіді
<i>Результат виконання індивідуального завдання оцінюється за такою шкалою</i>	
18-20	Студент самостійно виконав понад 90% завдань. Під час виконання роботи студент продемонстрував глибокі знання з дисципліни та вміння чітко викладати власні думки; дав вичерпні, аргументовані та цілісні відповіді на всі запитання роботи. Робота оформлена акуратно, у відповідності з вимогами;
15-17	Студент виконав не менше 90% завдань, достатньо грамотно виконав завдання роботи; присутні декілька (1-3) несуттєві (непринципові) помилки; у цілому робота оформлена акуратно, але наявні незначні неточності в оформленні роботи;
11-14	Студент виконав завдання не в повному обсязі, але не менше 70%. Студент виявив знання й розуміння основних положень дисципліни, продемонстрував недостатньо добре володіє матеріалом; завдання виконав неповно, непослідовно; наявні неточності та помилки в оформленні роботи;
0-10	Студент виконав понад 50% завдань. Студент припустився принципових помилок при розв'язанні завдань. Робота оформлена зі значними порушеннями вимог. Необхідна досконала переробка роботи.
<i>Результат складання заліку оцінюється за такою шкалою</i>	
<i>Теоретичні питання</i>	
16-20	Студент демонструє сформоване мислення; знання і розуміння програмного матеріалу в повному обсязі; послідовний, логічний, обґрунтований, безпомилковий виклад матеріалу; самостійне, впевнене і правильне застосування знань в конкретних умовах; вміле формування висновків та узагальнень.
11-15	Студент демонструє сформоване мислення; знання і розуміння всього програмного матеріалу; послідовний, логічний виклад матеріалу; правильне і без особливих труднощів застосування знань в конкретних умовах; вміле формування висновків та узагальнень.
6-10	Студент демонструє знання і розуміння тільки основного програмного матеріалу в обсязі, який дозволяє застосовувати наступний програмний матеріал; спрощений виклад матеріалу; застосування окремих знань в конкретних умовах при допомозі викладача; допущення окремих помилок.
0-5	Студент демонструє поверхове знання і розуміння основного програмного матеріалу в обсязі, який не дозволяє засвоювати наступний програмний матеріал; непослідовний виклад матеріалу з допущенням суттєвих помилок; невміння робити узагальнення та висновки; невміння застосовувати знання у практичній діяльності.

Результати і поточної і підсумкової атестації доводяться до відома студентів.

Підсумкова оцінка із навчальної дисципліни вважається остаточною та вноситься у Додаток до диплома.

9. Рекомендована література

Основна:

1. Аналіз законодавчої бази і практики ведення мисливського господарства деяких країн Європейського Союзу. Жовтень 2015/ М. О. Мироненко та ін. URL: http://www.enpifleg.org/site/assets/files/1896/zakonodavcho_bazi_praktiki_vedennia_mislivs_kogo_gospodarstva_de.pdf.
2. Гонта О., Музика В. Європейський досвід ведення мисливського господарства: перспективи для України. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2019. № 3. С. 113-125
3. Дежкин В.В. Охота и охотничье хозяйство мира: Справочное пособие. М: Лесная промышленность. 1983. 356 с.
4. Делеган І. В., Шпільчак М. Б. Особливості ведення мисливського господарства в Польщі. Науковий Вісник НЛТУ України. 2008. Вип. 18.9. С. 42–47.
5. Делеган І. В., Шпільчак М. Б. Особливості ведення мисливського господарства в Австрії. Науковий Вісник НЛТУ України. 2008. Вип. 18.7. С. 16–23.
6. Делеган І. І., Делеган І. В. Особливості мисливського господарства і полювання в державних лісах Словаччини. Науковий вісник НЛТУ України. 2010. Вип. 20.15. С. 14–19.
7. Делеган І. І., Делеган І. В. Особливості організації ведення мисливського господарства у Словаччині. Науковий вісник НЛТУ України. 2014. Вип. 24.8. С. 52–57.
8. Делеган І., Луцзяк М. Особливості мисливського господарства Австрії. Науковий вісник НЛТУ України. 2008. Вип. 18.7. С. 16-23.
9. Дробот І. О., Проців О. Р. Розвиток системи державного регулювання мисливського господарства України в контексті адаптування до умов Європейського Союзу. Актуальні проблеми державного управління. 2011. № 2. С. 385–392.
10. Хоєцький П.Б. Мисливствознавство. Львів: Сполом, 2006. 112 с.
11. Хоєцький П. Б., Похалюк О. М. Мисливське господарство країн Європи. Науковий вісник НЛТУ України. 2014. Вип. 24.8. С. 42–52.

Додаткова:

1. «Електронне мисливство» у Норвегії. URL: <http://gsyms.org.ua/uk/myslyvstvo/mizhnarodnyi-dosvid/item/299-elektronne-myslyvstvo-u-norvehii>
2. Мироненко М., Новіков Р. Взірець мисливського господарювання. Мисливське господарство Словаччини. Лісовий і мисливський журнал. 2015. № 3. С. 26–31.
3. Мироненко М., Новіков Р. До Європи за досвідом. Польща мисливська. Лісовий і мисливський журнал. 2015. № 2. С. 26–31.
4. Мироненко М., Новіков Р. Країна трофейного полювання. Лісовий і мисливський журнал. 2015. № 4. С. 26–29.
5. Новіков Р. FASE-обличчя Європи. Міжнародна співпраця – шлях до розвитку мисливського господарства. Лісовий і мисливський журнал. 2015. № 6. С. 32–34.
6. Новіков Р. Ключ до успіху. Як перейняти досвід розвинених країн у веденні мисливського господарства. Лісовий і мисливський журнал. 2015. № 5. С. 32–33.
7. Новіков Р. Мисливство у цифрах. Аналіз ведення мисливського господарства в Україні та країнах ЄС. Лісовий і мисливський журнал. 2016. № 3. С. 30–31.
8. Новіков Р. Особливості чеського полювання Лісовий і мисливський журнал. 2013. № 2. С. 26-29.
9. Новіков Р. Полювання по-німецьки Лісовий і мисливський журнал. 2014. № 2. С. 32-35.
10. Новіков Р. Полювання у світі. Лісовий і мисливський журнал. 2014. № 3. С. 36-39.
11. Новіков Р. Српски ловац. Про мисливське господарство Сербії – країни з соціалістичним минулим та європейським майбутнім. Лісовий і мисливський журнал. 2017. № 4. С. 33–35.
12. Романів І. Країна квітучих полонин і величних гір. Лісовий і мисливський журнал. 2016. № 2. С. 33–35.

13. Романів І. Мисливське королівство. Норвегія – країна інтенсивного, але раціонального природокористування. Лісовий і мисливський журнал. 2016. № 4. С. 32–35.
14. Романів І. На стражі мисливських угідь. Про Державну мисливську охорону Польщі, її функції, права, обов'язки та ефективність. Лісовий і мисливський журнал. 2016. № 1. С. 34–36.
15. Романів І. До Європи через Білорусь. Лісовий і мисливський журнал. 2018. № 1. С. 38-41.
16. Урсул В. Вікові традиції сучасного мисливства. Як живе братство мисливців у Польщі. Історія і сьогодення. Лісовий і мисливський журнал. 2018. № 4. С. 46–48.
17. Охота в Латвії / Сост. А. Силиньш; пер. З. Тренко, Б. Бахов. Рига: Авотс, 1991. 351 с.

Інформаційні ресурси

1. Законодавство України URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>
2. Урядовий портал URL: <http://www.kmu.gov.ua>
3. Державне агентство лісових ресурсів України URL: <http://dklg.kmu.gov.ua/forest/control/uk/index>
4. Видавничий дім «Еко-інформ» URL: <http://www.ekoinform.com.ua/>
5. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
6. Інформаційний портал для мисливців, рибалок та любителів природи URL: <http://www.huntingukraine.com>
7. Український сервер мисливця URL: <http://www.uahunter.com.ua>
8. ЗООО-ЛООС – Охота, охотничьи собаки URL: <http://zooo-loos.com.ua>

Погоджено _____

навчальний відділ

«_____» _____

